

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: 8. marts 1983

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1983

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

[8. marts 1983](#) 3

[8. marts 1983](#) 4

[8. marts 1983](#) 5

[8. marts 1983](#) 6

♀♀♀ 8. MARTS 1983 ♀♀♀

Ingen klassekamp uden kvindekamp

– ingen kvindekamp uden klassekamp

At fejre 8. marts er ikke nogen ny foretælse. Allerede den 26.-27. august 1910 stiftedes 8. marts som kvindernes internationale kampdag på en kongres med delegerede fra socialistiske kvindebevægelser i 17 lande. Initiativtageren hertil var den tyske kvindeorganisator og -teoretiker Clara Zetkin.

Datoen 8. marts valgtes til minde om nogle kvindelige beklædningsarbejderes kampdemonstration i New York for krav om afskaffelse af umenneskelige arbejdsforhold og krav om indførelse af valgret til kvinder.

8. marts-dagen indstiftedes iøvrigt med vedtagelsen af følgende resolution:

«I forståelse med proletariatets klassebevidste politiske og faglige organisationer i hvert land arrangerer de socialistiske kvinder i alle lande hvert år en kvindedag, som i første række skal bruges til en agitation for kvindevalgretten. Kravet må belyses i sin sammenhæng med den socialistiske opfattelse af hele kvindespørgsmålet. Kvindedagen skal have en international karakter og må forberedes omhyggeligt.»

Hovedspørgsmålet i de følgende år var så decideret spørgsmålet om valgretten for kvinder, og også her dukkede skillelinjen mellem den borgerlige og den socialistiske kvindebevægelse op.

Mens de borgerlige kvinder ønskede at valgretten kun skulle omfatte valgret givet efter skattebetaling, altså til de velhavende, ønskede den socialistiske kvindebevægelse naturligvis valgretten udvidet til alle kvinder og med den holdning, at valgretten kun var et af midlerne til ligestilling.

Efter valgrettens indførelse (i Danmark i 1915) mistede 8. marts sin betydning, og det er først i slutningen af 60'erne, med fremkomsten af den nye kvindebevægelse, at traditionen er taget op igen.

Kvindernes store tilgang til arbejdsmarkedet i denne periode resulterede bl.a. i en synliggørelse af den manglende ligestilling.

Det viste sig jo, at kvinderne traditionelt fik det dårligst betalte arbejde; kvinderne havde efter arbejdsdagen stadig i stor udstrækning ansvar for husarbejdet, som hun altid havde haft det.

Vi har fået ligestilling (iøvrigt så sent som 1973 i overenskomsterne, først 1976 lovfæstet), men det rækker ikke ved den kønsgønning, at Kvindearbejdsmarkedet er præget af ringe erhvervsudbredning med kvinderne i bunden af jobhierarkiet.

67% af lavindkomstmødtagerne er kvinder.
Deltid er kvintid.

Hertil kommer den ideologiske undertrykkelse som f.eks. at henvendelser på bistandskontoret skal ske under mandens personnummer, reklamens brug af kvinder udelukkende som kansasbjekter, de mange kønsdiskriminerende vittigheder osv., osv.

Heroverfor må vi stille krav om et menneskeværdigt liv, et samfund uden ulighed og undertrykkelse overhovedet. Vi vil have tid til både arbejde, børn og samliv, vi vil have en rigere hverdag uden al det jag og ræs der er idag.

I kvindegrupperne prøver vi at efterleve nogle af de principper, vi mener er grundlæggende. Vi praktiserer en flad struktur med en kollektiv beslutningsproces.

Denne nedbrydelse af det hierarkiske ledelsesmønster, den påvisning af, at det rent faktisk kan lade sig gøre at arbejde og skabe noget under denne struktur, er en af de allervigtigste elementer i kampen for det samfund vi ønsker.

Et socialistisk samfund er en forudsætning for at afskaffe kvindeundertrykkelsen, men undertrykkelsen forsvinder ikke automatisk, uden at der arbejdes videre med de holdninger, som er betinget af mange hundrede års kvindeundertrykkelse og diskrimination.

Ingen klassekamp uden kvindekamp – ingen kvindekamp uden klassekamp.

Kvindens plads

- ♀ Kvinde placer dig i politik det er din soleklare ret – og pligt
- ♀ Vor halve verden bliver kun hel den dag du indtager din retmæssige plads
- ♀ Lyt mens mændene taler økonomi – teknik lyt – sortér – stå frem tal menneskets sag
- ♀ Tror du økonomien kan frelse verden så se på det økonomiske systems begyndende sammenbrud
- ♀ Tror du teknikken kan frelse verden så se på EDB'ens stigende magt over os
- ♀ Tror du mennesket kan frelse verden
- ♀ Tør du unnlade forsøget?

KVINDEGRUPPERNE I SF

Tænk på rækken af tvangsauktioner, der ville følge i hælene på de udvandrende kvinder!

I forbindelse med vedtagelsen af Schlüter-regeringens nye arbejdsmarkedslove udspandt der sig i Folketinget en yderst skarp ordveksling mellem den radikale Lone Dybkjær og SF's arbejdsmarkedspolitiske ordfører, Lilli Gyldenkilde.

Lilli Gyldenkilde insisterede på at kalde den nye dagpengelov for »kvindedefjendsk politik«, mens Lone Dybkjær lige så stødt slog fast, at man ikke kan bruge arbejdsmarkedslovgivningen til at føre positiv kvindepolitik med.

Den radikale politiker afviste, at der var tale om et kvindespørgsmål, når bestemmelsen ikke sigter specifikt på kvinder. Hvorimod Lilli Gyldenkilde holdt fast på, at bestemmelsen var og blev kvindedefjendsk - og dermed kvindespørgsmål - eftersom den først og fremmest vil få betydning for kvinder.

»Al statistik viser, at det

er kvinderne, der er på deltid. Så er det også dem, der bliver ramt«, siger hun.

Nye opgørelser viser, at omkring halvdelen af alle kvinder der arbejder, er på en eller anden form for deltid. For mændenes vedkommende ligger procenten på under ti.

»Indgrebet over for de supplerende dagpenge er fantastisk uretfærdigt. Man blæser på, at bestemmelsen rammer en masse kvinder, der har været på arbejdsmarkedet i mange år, og som i forvejen er dårligt stillet, fordi de ikke kan få fuldtidsarbejde«, siger Lilli Gyldenkilde.

»Måske kan man ikke - som Lone Dybkjær siger - lave positiv kvindepolitik ved hjælp af arbejdsmarkedslovgivningen. Men så kan man tilsyneladende gøre det modsatte: udforme en politik, der stiller kvinderne ringere. Det er præcis, hvad man har. Det kalder jeg at føre kvindespørgsmål - bare med omvendt fortegn».

Spørgsmål: Jamen rammer regeringens indgreb i dagpengene, bortfald af dyrtids- og taktregulering og indførelse af karensdagen da kvinderne hårdere end mændene?

»Eftersom arbejdsløsheden er højere blandt kvinder end mænd, rammer det først og fremmest kvinderne, at dagpengesatsen fastfryses på det nuværende niveau - og at dagpengene hverken bliver dyrtids- eller taktreguleret i de kommende to år.

Hvis vi tager selve lønindgrebet - den lov der medfører, at den automatiske dyrtidsregulering og taktregulering falder bort, så er det kvindedefjendsk, så det batter. For hvem er det, der dyrtidsreguleres? Det er lavtlønsgrupperne. Det er specialarbejderne og kvindelige arbejdere.

Og hvem er det, der takt-

reguleres? Det er offentligt ansatte. Og kvinderne er for manges vedkommende ansat inden for det offentlige - i servicesektoren. Og hvordan er de ansat inden for det private område? Som ufaglærte arbejdere. Det vil sige, at deres eneste mulighed for at få en smule lønkomensation for prisstigningerne er at få dyrtidsreguleringen.

Hvad karensdagen angår, så viser al sygestatistik, at kvinderne har det største sygefravær, og det tror jeg bl.a.

hænger sammen med vores biologi. Hvor ofte er man ikke nødt til at tage en dag hjemme, fordi man har menstruation og har det ad helvede til?

Det, der siger nu er, at man indretter lovgivningen så-

Lilli Gyldenkilde, som er SF's arbejdsmarkedspolitiske ordfører, kalder de nye arbejdsmarkedslove for kvindedefjendsk.

6-timers arbejdsdag til alle

De fleste kvinder står i dag stadigvæk med hovedansvaret for, at hjemmet fungerer og familien trives. Herved får kvinderne et dobbeltarbejde, som er utrolig krævede både fysisk og psykisk og forbundet med en stadig dårlig samvittighed både over for børnene og over for alt det, de aldrig når.

Konsekvensen heraf bliver for mange kvinder, at de vælger deltidarbejde som en løsning på deres private problemer. De underordner hermed deres erhvervsarbejde deres privatliv, og det er da også klart, at kvindernes valg af deltidarbejde langt fra er et frit valg.

At vælge deltidarbejde er et valg med mange ubehagelige konsekvenser for kvinderne. Når kvinder har deltidarbejde prioriterer de ofte arbejdet i hjemmet højere end lønarbejdet, og det giver en større afstand til arbejdsplassen og til arbejdsforholdene. Det betyder, at de heltdagsarbejdende sjældent kan hente særlig megen støtte blandt de deltidarbejdende i kampen for en generel nedsettelse af arbejdstiden for alle.

En stadig større del af det kvindelige arbejdsmarked

udgøres af deltidstillinger. Herved forbliver kvinderne økonomisk afhængige af deres mænd og fastholdes således også i den traditionelle kønsrolle, hvor det forventes, at de varetager alle funktioner i hjemmet. Dette mere og mere udbredte deltidarbejdsmarked rammer alle de enlige kvindelige forsørgere hårdt, idet deres muligheder for fuldtidsarbejde forringes.

Den daglige arbejdstid skal ned

Det er vigtigt, at nedsettelsen af arbejdstiden foretages på arbejdsgangens 5 dage. Arbejdstidsnedsettelsen må ikke blive brugt til længere ferier eller længere week-ends, der bare skruer tempoet mere i vejret og gør vore hverdage mere stressede, så vi skal bruge en endnu større del af weekenden til at hvile ud og komme til kræfter til en ny, hård arbejdsuge.

Mange lønarbejders faglige, politiske og kulturelle interesser har aldrig fået lov til at blomstre, fordi fritiden udelukkende skal bruges til rekreation, hvilket medfører, at man ofte kun orker at sætte sig foran fjernsynet. Vi har brug for en arbejds-

dag, der også leverer os tid og kræfter til meningsfulde aktiviteter i fritiden, og giver os mere tid til os selv, hinanden og vore børn.

6-timers arbejdsdag giver forældrene mulighed for at være mere sammen med deres børn, og da mange vil have fri fra arbejde på samme tid som skolen slutter, vil grebet nøglebørn kunne undgås.

SF afviser ligeledes, at en nedsettelse af arbejdstiden kun skal gælde småbørnsfamilierne. Vi er imod, at lønarbejderne på den måde spilles ud mod hinanden.

6-timers arbejdsdag vil også gavne kvindernes ligestilling, da begge køn vil få større forudsætninger for at påtage sig ansvaret for hjem og børn, og vi mener, at det er vigtigt, at vi tilgodeser både børnenes og kvindernes interesser.

6-timers arbejdsdag indebærer mange fordele for både mænd, kvinder og børn, for arbejdende og for arbejdsløse, og vi mener, at det er en selvfølge, at nedsettelsen af arbejdstiden skal gælde alle.

Vi ønsker 6 timers arbejdsdag - NUI

dan, at de mennesker, som har en livmoder, der skal tømmes en gang om måneden - ja undskyld mig - selv får lov til at betale for det.

Det er min påstand, at ordningen vil medføre voksende fravær. Det bliver vel noget med at tage sig en uges tid, så karenstiden kan tjenes hjem på transportudgifterne. Hertil kommer, at det er kvinderne der har dobbeltarbejdet og det monotone tempoarbejde i industrien, og det spiller givet vis også ind på sygefraværet.

Spørgsmål: Flere og flere bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet, hvordan er deres situation nu?

Ja vi kan jo køre videre med besparelserne på kontanthjælpen og de manglende reguleringer i den forbindelse.

Hvis vi ser på, hvordan klientmassen er skruset sammen, er det igen kvinderne, der bliver ramt, idet det meget ofte er de kvinder, der er alene med deres børn, der får bistandshjælp.

Mange af disse kvinder trives dårligt alene med børnene - og det vil uden tvivl give en masse problemer i næste generation. Vi ved, der er noget, som hedder den sociale arv, så det er en fuldstændig åbenlyst politik ikke at sætte på at højne det sociale stadi.

Spørgsmål: Hvilke magtmidler har den gruppe?

Ingen. Deres muligheder er at arbejde i kvindebevægelsen og i politiske organisationer.

Spørgsmål: Det ser ud til, at fagbevægelsen også ved denne overenskomst sælger kravet om kortere arbejdsdag næsten før forhandlingerne begynder. Hvor længe har vi tid til at vente?

Jeg er chokeret over, at en kvindedomineret fagforening som HK ikke har set det som dens vigtigste opgave at skaffe dens medlemmer en kortere arbejdsdag, men tværtimod har indgået en overenskomst helt uden en nedlæggelse af arbejdstiden.

Der er ingen mennesker, der i længden kan holde til at have fuldtidsarbejde og samtidig stå med hovedansvaret for børn og hjem. Det er naturligvis grunden til, at så mange kvinder selv vælger deltidarbejde, men jeg føler mig overbevist om, at de fleste ville foretrække en seks timers arbejdsdag, hvis husarbejdet kunne fordeles på flere hænder.

Spørgsmål: Kan Folketinget gennemføre en 6-timers arbejdsdag?

Jeg mener, at 6-timers arbejdsdag er en sag for fagbevægelsen, men det er et stort problem, at fagbevægelsens top ikke har formået at kæmpe

kravet godt nok igennem, selvom det er rejst med stor styrke fra arbejdspladserne. Hvis de bliver ved med at være sådan nogle klammermøller, mener jeg at SF skal tage sin stilling op til revision. Vi kan ikke leve med, at arbejdstiden ikke bliver sat ned på denne side af 1985. Det er usolidarisk med de svageste. Måske kan Folketinget gå forrest og indføre 6-timers arbejdsdag for de offentligt ansatte.

Spørgsmål: Når fagbevægelsens top tager så let på 6-timers kravet, tror du så, at det kan hænge sammen med, at mændene ønsker at bevare suveræniteten på arbejdsmarkedet?

Ja - det tror jeg da. Ligeså vel som vi ønsker at få arbejdspladserne, ligeså lidt ønsker mændene at give dem fra sig. Så det er en magtkamp.

Det er også det, der er baggrund for, at vi ønsker kønskvotering. Vi må simpelthen kræve kønskvotering på uddannelsespladserne og arbejdspladserne. Alle de steder hvor der er beskæftigelsespenge med i spillet, må vi kræve, at de midler bliver brugt i forhold til, hvordan arbejdsløsheden er fordelt på kvinder og mænd i det pågældende område. Og her ved vi godt, os der siger det, at der måske er nogle unge mænd, der ikke får det tilbud, som nogle unge piger får. Men det er jo et nødvendigt valg ud fra vore kvindopolitiske og ligestillingsmæssige holdninger, indtil vi kommer så langt, at 6-timers arbejdsdagen er en realitet, og arbejdet dermed fordelt mellem de arbejdssøgende.

Spørgsmål: Hvilke samfundspolitiske konsekvenser har regeringens indgreb?

Du kan tage hele budaljen sag for sag af det, den ny regering er kommet med og konstaterer, at det er kvindeljens - og bernefjendsk. Så fjendsk, at man faktisk skulle tro, det var regeringens inderligste ønske at se kvinderne drevet hjem til kødgyderne igen. Det ville pynte på arbejdsløshedsstatistikken og resultere i den familiepolitik, regeringen ønsker.

Men tænk på, hvor meget der ville gå i skudder-møder, hvis kvinderne virkelig trak sig fra arbejdsmarkedet. Tænk på hvor meget beskiddt arbejde, der ikke ville blive gjort - skoler der ikke ville blive gjort rene osv. Samfundet ville bryde totalt sammen økonomisk, for det er jo opbygget på en forbrugmentalitet, der kræver to lønninger i én familie. Tænk bare på den række af tvangsauktioner, der ville følge i hælene på de udvandrende kvinder.

Kvindehus/ krisecenter

Flere kvinder i forskellige sammenslutninger, herunder kvindegupperne i SF, har i de seneste år stået sammen om kampen for et kvindehus/krisecenter. I flere byer rundt om i landet er det lykket at få oprettet kvindehus/krisecenter, men mange steder kæmpes der stadig.

Der er stor uenighed blandt kommunalpolitikere og blandt kvinderne om, hvordan disse huse skal være, og hvordan de skal fungere. I nogle kommuner har man prøvet at løse problemet ved kun at oprette krisecenter, der udelukkende er tænkt som et midlertidigt ophold for de voldsramte kvinder og deres børn. Vi mener, at det er vigtigt, at disse kvinder kan få den hjælp, tryghed og støtte, som er nødvendig, men volden skal ikke ses som et isoleret problem, men som en del af kvindeundertrykkelsen.

Derfor mener vi, det er vigtigt, at et krisecenter skal fungere på kvindernes betingelser og i tæt tilknytning til et kvindehus. De voldsramte kvinder skal ikke isoleres, men have mulighed for dels at snakke med andre voldsramte kvinder, dels at deltage i forskellige aktiviteter sammen med andre kvinder og derved få styrke til selv at gøre noget ved deres situation. Kvindehuset/krisecentret skal derfor indeholde forskellige ting, f.eks. bogcafé, værksted, filmrum osv.

Det er naturligt, at kvinderådgivning indgår som et vigtigt led i centret.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk